

Nr 18.

Ankom till riksdagens kansli den 25 februari 1932 kl. 3 e. m.

Utlåtande i anledning av väckta motioner om viss gottgörelse åt häradshövdingen F. Svensson i Ryrane och förre landstingsmannen C. M. Paulsson i Stenstorp.

(2:a avd.)

I två inom riksdagen väckta, till jordbruksutskottet hänvisade lika-lydande motioner, nämligen nr 49 i första kammaren av herr *Löfgren m. fl.* och nr 387 i andra kammaren av herrar *Lindgren* och *Gustafson* i *Kasenberg*, har hemställts, att riksdagen måtte tillerkänna häradshövdingen *F. Svensson* i *Ryrane* och f. landstingsmannen *C. M. Paulsson* i *Stenstorp* en gottgörelse av ej mindre 12,938 kronor 30 öre jämte 5 procent ränta därå från den 15 april 1926, tills de uppbära beloppet, än även 2,198 kronor 65 öre.

Beträffande de skäl, som anförts härför, hänvisas till motionerna.

Utskottet har i frågan inhämtat följande.

Genom kontrakt den 14 mars 1918 uppläto *F. Svensson*, *Ryrane*, och *C. M. Paulsson*, *Stenstorp*, till *C. G. Ringblom*, *Alingsås*, avverkningsrätten till viss ståndskog å *Svensson* och *Paulsson* tillhöriga fastigheten $\frac{1}{8}$ mantal *Äng* i *Skee socken* av *Göteborgs* och *Bohus län* mot en köpesumma av 22,000 kronor samt med en avverkningstid av fyra år, räknat från sagda den 14 mars.

Enligt köpekontrakt den 28 december 1918 försälde sedermera bemälda *Svensson* och *Paulsson* ovannämnda fastighet till *G. A. Samuelsson*, *Furusund*, varvid från försäljningen undantogs bland annat den i förberörda avverkningskontrakt den 14 mars 1918 omförmälda ståndskogen, och skulle köparen inträda i säljarna tillkommande rättigheter och skyldigheter enligt sagda kontrakt.

Sedan vederbörande länsjägmästare samt skogsvårdsstyrelsen inom *Göteborgs* och *Bohus läns* landstingsområde, jämlikt bestämmelserna i lagarna den 13 juni 1919 (nr 299) och den 11 juni 1920 (nr 271) om tillfälliga åtgärder till förekommande av skövling av skog å fastighet i enskild ägo, meddelat vissa föreskrifter rörande avverkningen å ifrågasvarande fastighet samt *Ringbloms* stärbhusdelägare, under anförande att sagda föreskrifter förhindrat avverkning av viss virkesmängd, värderad

till 8,885 kronor 44 öre, instämt ovanbemälda Svensson, Paulsson och Samuelsson till domstol med yrkande om återbetalning av nämnda belopp utav den för avverkningsrätten å fastigheten erlagda köpesumman, har Kungl. Maj:t i Högsta domstolen, dit talan i målet fullföljts, genom dom den 27 januari 1926 — med ogillande av den mot Samuelsson förda talan i målet — förklarar, att, enär Ringbloms stärbhusdelägare på grund av vid senare tidpunkt tillkommen skogslagstiftning förhindrats tillgodogöra sig viss del av den upplåtna skogen, dessa stärbhusdelägare vore berättigade att av Svensson och Paulsson återbekomma, vad vid köpeskillingen belöpte å de träd, som de sålunda förhindrats avverka, i följd varav Paulsson och Svensson förpliktades att till stärbhusdelägarna utgiva 8,885 kronor 44 öre jämte 5 procent ränta därå från den 3 januari 1922, tills betalning skedde, ävensom ersättning för rättegångskostnader med 2,150 kronor.

Sedan Paulsson och Svensson jämlikt ovannämnda dom till vederbörande guldit ett belopp av tillhoppa 12,938 kronor 30 öre, instämde de Samuelsson till Norrvikens häradsrätt under yrkande om åläggande för Samuelsson att till dem utgiva sagda belopp jämte ränta.

Genom utslag den 30 maj 1927 fann häradsrätten Paulssons och Svenssons talan icke kunna bifallas, varefter Kungl. Maj:t i Högsta domstolen, dit talan i målet fullföljts, genom dom den 7 december 1929 prövade rättvist fastställa det slut, vartill häradsrätten kommit.

I en hos Kungl. Maj:t gjord ansökan av den 17 maj 1930 anhöllo bemälda Svensson och Paulsson, att Kungl. Maj:t måtte bereda dem full ersättning för vad de enligt ovannämnda dom den 27 januari 1926 utbetalat eller 12,938 kronor 30 öre ävensom tillerkänna dem ränta efter 5 procent å sagda belopp från utbetalningsdagen.

Till följd av särskilda remisser avgåvos utlåtanden i ämnet av skogsvårdsstyrelsen inom Göteborgs och Bohus läns landstingsområde, centralrådet för skogsvårdsstyrelsernas förbund, domänstyrelsen, justitiekanslersämbetet och statskontoret.

Nämnda *skogsvårdsstyrelse* förklarade sig anse det skäligt att, då Svensson och Paulsson genom mellankommande skogsvårdslagstiftning lidit en stor förlust, staten hölle dem skadeslösa för förlusten.

Centralrådet för skogsvårdsstyrelsernas förbund anförde att, enär frågan om klagandens rätt till ersättning i förevarande avseende, i den mån den ej redan varit föremål för sådan prövning, torde vara av beskaffenhet att böra bedömas av domstol, och då det i varje fall kunde befaras, att ett bifall till den gjorda framställningen skulle skapa ett prejudikat med svåröverskådliga konsekvenser, samt avstyrkte i anslutning härtill bifall till framställningen ifråga.

Domänstyrelsen, justitiekanslern och statskontoret biträdde ej heller ansökningen och återopade därvid de skäl centralrådet anförde.

Jämlikt beslut den 12 juni 1931 fann Kungl. Maj:t den gjorda ansökan icke föranleda någon Kungl. Maj:ts vidare åtgärd.

Då Svensson och Paulsson på grund av i ärendet åberopade lagstiftningsåtgärder åsamkats förluster, skulle vissa skäl kunna sägas tala för att de av det allmänna erhöle gottgörelse härför. Med hänsyn emellertid till att det ej sällan lärer kunna inträffa, att medborgare få på grund av mellankommande lagstiftning jämväl beträffande andra områden än det här förevarande vidkännas förluster samt ett beviljande av ersättning i detta fall alltså — såsom ett flertal av de i frågan hörda myndigheterna också framhållit — skulle kunna leda till svåröverskådliga konsekvenser anser sig utskottet icke kunna förorda bifall till motionerna. Utskottet hemställer därför,

Utskottet.

att motionerna I:49 och II:387 icke må föranleda någon riksdagens åtgärd.

Stockholm den 25 februari 1932.

På jordbruksutskottets vägnar:

C. J. JOHANSSON.

Närvarande: se utlåtande nr 16.

Reservationer:

1) av herrar *Gustafson* i Domö, *Andersson* i Grimbo, *Bengtsson* i Kulen, *Carlström*, *Henriksson* och *Johansson* i Väby, som anført:

I förevarande fall föreligger det enastående förhållandet, att genom lagstiftning svenska medborgare berövats sin egendom utan att erhålla någon som helst ersättning. Att en sådan följd av den vidtagna lagstiftningen skulle kunna inträffa, har uppenbarligen icke förutsetts.

Vi hemställa därför,

att riksdagen måtte bifalla de väckta motionerna I: 49 och II: 387.

2) av herr *Hedlund* i Häste.